פטרון מערכת דעהו:
נתנדב לע"נ הרה"ח **זאב** ב"ר **משה** ע"ה
וזו' האה"ח מרת **פעריל** ב"ר **טובי'** ע"ה

מכון תולדות יהודה סטיטשין
להוצאת ספרי כ"ק מרן רבינו שליט"א

דָּעֵהוּ

דע את אלקי אביך ועבדהו

גליון מיוחד **לבחורי חמד** • ערוכים מתוך משנתו של כ"ק מרן רבינו שליט"א

גליון ק"א - פרשת לך לך - שנת תשפ"ג

משנת החסידות

שיעורים בספר התניא - פרק ל"ה
שיעור ס"ה - א' (פרשת כי תשא תש"ס)

ביאורים ויסודות מורחבים בתורת מרן הבעש"ט ותלמידיו זיע"א

כי המלכות שלך היא:
כל ענין המלכות - גם מלכות עכו"ם הם גילויים של מלכות שמים

א. מלכות כל עולמים: גילוי אלוקות בעולם ע"י מידת המלכות
ה'שכינה' - היא מידת מלכותו יתברך הנותנת חיות לכל העולמות | מלכות – היא ברצון, ואילו 'ממשלה' הוא שלטון בכפיה | צורך המלוכה בחיצוניות הוא בשביל הנהגת המדינה, כמו כן מלכות של מעלה לצורך הנהגת העולמות | לכל אומה ולשון יש דרך חיים המיוחד להם ותלוי בשר הממונה עליהם למעלה | כוחו של המלך – לגלות ולהשפיע לכולם את מהותם של העם

ב. שנתן מכבודו לבשר ודם: כח של מלכי עכו"ם - ניצוץ ממלכות דקדושה
עובדי ע"ז מכבדים ומחשיבים את השר העליון כי סוברים שהקב"ה נתן את ההנהגה ביד השרים | כלל ישראל מאמינים שהקב"ה משפילי לראות בשמים ובארץ | במלכי עכו"ם יש נקודה טובה שיונק ממלכות שמים | יש לכבד מלכי עכו"ם – כדי להעלות את הניצוץ הק' הגנוז בהם, ולגלות שכבודם אינם אלא כבוד ה' הנמצא בגלות

ג. שחלק מכבודו ליראיו: מלכות ישראל מרכבה למלכות שמים
פנימיות ענין מלכות בישראל – להוציא לפועל את התכלית של 'וימלא כבוד ה' את כל הארץ' | הטעם שהיה דוד המלך 'נעים זמירות ישראל' כיון שהשירה מגלה את עצם החיים של האדם | ע"י שירי דוד מתגלה תכליתן של ישראל - להרבות כבוד שמים בעולם | כשאדם עוסק בתורה ומצוות והוא בטל אל רצונו יתברך גורם להשראת השכינה

מסילת ישרים

שיעורי השקפה ומוסר בדרך החסידות

ונהנין ממנו עצה:
די ערנסטקייט און ריינקייט וואס פאדערט זיך ביים געבן אן עצה

עמוד ה'

א.

מלכות כל עולמים: גילוי אלוקות בעולם ע"י מידת המלכות

ה'שכינה' - היא מידת מלכותו יתברך הנותנת חיות לכל העולמות | מלכות - היא ברצון, ואילו 'ממשלה' הוא שלטון בכפיה | צורך המלוכה בחיצוניות הוא בשביל הנהגת המדינה, כמו כן מלכות של מעלה לצורך הנהגת העולמות | לכל אומה ולשון יש דרך חיים המיוחד להם ותלוי בשר הממונה עליהם למעלה | **כוחו של המלך - לגלות ולהשפיע לכולם את מהותם של העם**

כתב התניא בפרק ל"ה: 'והנה ענין השראת השכינה, הוא גילוי אלוקותו יתברך ואור אין סוף ברוך הוא באיזה דבר, והיינו לומר שאותו דבר נכלל באור ה' ובטל לו במציאות לגמרי', עכ"ל. הנה בתיבות מעטות אלו כלל כללים יסודיים, ונבוא בזה להרחיבם ולבארם בס"ד.

'שכינה' היא כללות החיות של כל העולמות והיא מידת המלכות

הנה ענין 'שכינה' - היא **כללות החיות כל העולמות**, כי הקב"ה מחיה ומהווה את העולמות בכל עת, והחיות הזאת נקראת 'שכינה', והיא מידת **מלכותו** יתברך.

והטעם שנקראת מידת ה'מלכות' בשם זה, הוא מפני **שכל עניינה של מלכות היא בחינת התגלות**, והיינו מה שיש לו למלך כח לגלות עצמו ועניינו, והוא מגלה ומשתמש עם כוחות עצומים בגוף ובנפש עד כדי שאנשים אחרים נמשכים אחריו ובטלים אצלו, וכמו שיתבאר. וכן מלכות שמים מגלה את גאות ה' ותפארתו שהוא מחיה ומהוה את כל הבריאה.

לב מלכים אין חקר - אי אפשר לעמוד על חללה של רָשות

כי הנה **ענין מלכות כולל בתוכו עניינים רבים**, וכמ"ש (משלי כה, ג) 'לב מלכים אין חקר', ודרשו בזה חז"ל (שבת יא.) 'אם יהיו כל הימים דיו, ואגמים קולמוסים, ושמים וארץ יריעות, ובני אדם לבלרין, אין מספיקין לכתוב חללה של רָשות. אמר רב משרשיא, מאי קראה, שמים לרום וארץ לעומק ולב מלכים אין חקר'. הנה מבואר שדברים רבים ועצומים נפעלים ע"י כח המלכות, עד שאי אפשר לעמוד על חללה של רשות כלל.

'מלכות' - היא ברצון, ואילו שלטון בחזקה נקרא 'ממשלה'

[ויש להבהיר, שאין כוונתנו כאן למה שבזמננו מכונה בפי העולם 'מלך' ו'מלכות', והיינו מה שיש לו לאדם מסוים שליטה וממשלה על העם ועל אנשי המדינה, ויש לו את היכולת להכריח אנשים אחרים שישמעו ויתבטלו אליו ע"י אנשי צבא וכדומה. שבאמת מלכות כזאת אינה מלכות אמיתית, ואדם כזה אינו אלא בגדר **מושל ולא בגדר מלך** - שמהותו הוא, שמקבלים את מלכותו ברצון.

וכנודע שישנו הבדל בין דרגת 'מלכות' לדרגת 'ממשלה', כי **מלכות** היא מצד העם המקבלים את מלוכת המלך עליהם ברצון, וכמו שאומרים 'ומלכותו **ברצון** קיבלו עליהם', הרי שהגדרת 'מלכות' היא רק באופן של **קבלת** מלכותו עליהם **ברצון**. ואילו כאשר כח השליטה של המלך בא רק על ידי תקיפות, ומצד כוחו ויכולתו לכפות ולהכריח את העם לעשות כרצונו, הרי זה נקרא בשם 'ממשלה' ולא בשם מלכות.

וכן ביאר הגר"א זצ"ל (בפירושו לספר משלי כז, כז; וכ"כ באריכות בספה"ק קדושת לוי פר' בשלח) את הפסוק (תהלים כב, כט) 'כי לה' המלוכה ומושל בגוים', שפירושו **כי אנחנו בני ישראל קבלנו עול מלכותו יתברך ברצון, ולכן נקרא הקב"ה עלינו בשם 'מלך'. אך לא כן האומות שהם לא קיבלו עליהם עול מלכות שמים**, אלא שהקב"ה מושל עליהם כרצונו ורודה בהם כחפצו בעל כרחם, **ועל כן נקרא להם בשם 'מושל'**. וזהו 'כי לה' המלוכה' - על ישראל, ו'מושל' - נקרא הקב"ה - 'בגוים', כי אף שלא קבלו עול מלכותו מרצונם הרי הוא יתברך מושל בהם.

וכוונת דברינו כאן, היא למלך הנכון שהעם רוצים ושמחים בו ובשלטונו, והגם שאינו כופה עליהם את מלכותו הנה הם מכבדים ומתגאים בו, עד שמוכנים למסור כל אשר להם עבור שלומו וכבודו].

פטרון הגליון - חשון
הרב החסיד המופלג והמפואר
מוה"ר **יואל גרינפעלד** הי"ו
לע"נ אמו האה"ח **רבקה לאה** ב"ר **משה צבי** ע"ה

נקודות:

והנה תכלית ענין המלכות בפשטות הוא לצורך ההנהגה הטובה והנכונה של אנשי המדינה, ועל כן ניתן כח הנהגת המדינה ביד המלך, ועליו לקבוע סדר והנהגה שעל פיהם יתנהלו כל עניני המדינה והמלכות לאורך ימים. כי כאשר מתקבצים אנשים הרבה במקום אחד, אזי צריכים כולם לפעול ביחד ובאופן שווה לכל

~

ואע"פ שידעו האומות שהשי"ת ברא העולם, והוא המציא את הכל מאין ליש, וכמ"ש 'ממזרח שמש ועד מבואו גדול שמי בגוים,' מ"מ היה זה באופן 'דקרו ליה אלקא דאלקייא' (מנחות קי.), פירוש, שהם חשבו שמאחר שהקב"ה הוא כ"כ נשגב ומרומם, אין זה לפי כבודו להשגיח בתחתונים, ואינו משגיח בפרטיות על כל המתרחש בעוה"ז ח"ו, ועזב את הנהגת התחתונים ביד השרים והממונים, שהם ינהיגו אותם בכח עצמם

הצורך במלוכה לעין החיצונית - בשביל הנהגת המדינה ויושביה

והנה **תכלית ענין המלכות בפשטות הוא לצורך ההנהגה הטובה והנכונה של אנשי המדינה**, ועל כן ניתן כח הנהגת המדינה ביד המלך, ועליו לקבוע סדר והנהגה שעל פיהם יתנהלו כל עניני המדינה והמלכות לאורך ימים. כי כאשר מתקבצים אנשים הרבה במקום אחד, אזי צריכים כולם לפעול ביחד ובאופן שווה לכל, כדי שכל עניני המדינה יתנהלו באופן ובסדר הנכון, ובלא זה יהיה הכל במצב של הפקרות וכמ"ש חז"ל (אבות ג ב) 'הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו'.

מלכותא דארעא מעין מלכותא דרקיעא: מידת המלכות למעלה לצורך הנהגת העולמות

והנה מובן שכמו שהנהגת המלך והמדינה היא למטה, כן הדבר למעלה בהנהגה העליונה של הקב"ה בעולם ובמלואו, כי מלכותא דארעא הוא מעין מלכותא דרקיעא (זוה"ק ח"ג קעו:), **וכל מה שנעשה בעוה"ז הוא רק דוגמא אל הנעשה למעלה בהנהגת השי"ת.** והיינו שפשטות ענין מידת מלכותו יתברך - מה שהוא יתברך מנהיג את עולמו כרצונו וחפצו, 'ויעמידם לעד לעולם חק נתן ולא יעבור', וכל הנהגת העולמות וכל סדרי הבריאה מתנהגים בסדר מיוחד ונכון כפי החוק והמידה שנותנת מידת המלכות של השי"ת, וכמו שאומרים 'חק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם'.

לכל אומה ולשון יש מהלך ושיטה המיוחדים להם

והנה כל האמור, והיינו מה שעל המלך להנהיג את מלכותו ואנשי מדינתו באופן שיבוא כל דבר על מכונו ותיקונו, הוא רק חיצוניות ענין המלכות. **אמנם בעומק יותר, יש בהנהגת המלך כוונה יתירה ונעלית.**

כי הנה נודע **שכל מדינה ומלכות מיוסדת על איזה מהלך ושיטה שבו מתייחדת מדינה זו משאר מדינות העולם**, כי לכל אומה ולשון יש את הדעות והשיטות שלה, ואת אופן מהלך החיים שבו היא מתנהגת, ואת מהלך המחשבה שעליו בנוי צורת החיים של אנשי מדינה זו וכדומה, וכל מדינה ומדינה שונה בכך מזולתה.

[והדבר מובן שכל הדעות ואופני מהלך החיים של האומות מיוסדים רק על אהבת העולם הגשמי, ועל ההצלחות החיצוניות של היצר הרע שלהם, וכל עם ולשון רוצה ליישב עצמו בעולם הזה באופן הנראה לפי דעתו והבנתו שהוא הוא המהלך הנכון והישר ליישב את העולם הגשמי, ועל יסודות אלו הוא מעמיד את כל תכלית חייו והימצאותו בעולם הזה].

טבע אנשי המדינה תלוי בשר הממונה עליהם למעלה והמלך הוא מרכבה אליו

וכל העניינים האלו נובעים ומשתלשלים מכח הע' שרים הנמצאים למעלה בשמים, שכל שר ושר למעלה ממונה על מדינה שלו, והשרים שלמעלה הם השורש לאומות העולם כאן למטה, ולפי הדעת והשכל של אותו שר וממונה שלמעלה - כן משתלשל הדבר כאן למטה לאנשי המדינה הזו, והם הם כל העניינים והאידיאלים שבהם מזדהים כל עם ומדינה בעוה"ז. **והתקשרות זו של שורש האומה בשרהּ העליון, היא על ידי המלך, שהוא המרכבה לשר של אותה אומה בשמי מרומים**, ועל ידו משפיע אותו שר לכל האומה.

כוחו של המלך - לגלות ולהשפיע לאחרים את עניינו של העם

ומטעם זה, מלבד מה שמלך המדינה הוא כולל ביותר את המעלה ומהלך החיים של אותו אומה ולשון, והדבר שאנשי אותה מדינה מחשיבים הרבה נמצא אצלו במדרגה רבה, עוד יותר גדלה מעלתו בזה **שיש לו גם את כח ההשפעה והתגלות של אותו ענין**, והיינו מה שכל אחד מבני המדינה מסתכל על המלך ולומד ממנו את האופן שבו נכון לחיות, ומהו הדבר שראוי להעמיד עליו את תכלית ימי חייו עלי אדמות, והמלך משמש כדוגמא לכל בני העם, שכל אחד רוצה להיות בדומה לו. כי על ידי המלך מתגלה עניינה של אותו אומה לכל בני המדינה, והוא משפיע את השיטה והדעה לכל העם הנמצא בה.

נמצא, **שעניינו ותפקידו של ה'מלך' - הוא לגלות לפרסם את השיטה והדעה שמחשיבים אומה זו.** והרי זה משמש כדוגמא ומשל למעלה אל ענין מידת מלכותו יתברך - שתכליתה הוא התגלות כוחו וכבודו של השי"ת, וגילוי מלכות שמים בכל העולם, וכמו שיתבאר בהמשך בעז"ה.

ב.

שנתן מכבודו לבשר ודם: כח של מלכי עכו"ם - ניצוץ ממלכות דקדושה

עובדי ע"ז מכבדים ומחשיבים את השר העליון כי סוברים שהקב"ה נתן את הנהגה ביד השרים | כלל ישראל מאמינים שהקב"ה משפילי לראות בשמים ובארץ | **במלכי עכו"ם יש נקודה טובה שיונק ממלכות שמים** | יש לכבד מלכי עכו"ם - כדי להעלות את הניצוץ הק' הגנוז בהם, ולגלות שכבודם אינם אלא כבוד ה' הנמצא בגלות

הגויים מכבדים ומחשיבים את השר העליון - וזה נחשב לעבודה זרה

והנה בזמן שהיתה ע"ז בעולם, היתה כוונת העבודה של עובדי הכוכבים והמזלות, שע"י עבודתם שעבדו להשר הממונה עליהם בהקרבת קרבנות וכדומה, וכן ממה שהיו מגדילים ומחשיבים את הענין של אותו השר למעלה, ע"י המשיך להם השר כוחות והשפעות של עוה"ז לפי עניינם ומהלכם. ואכן 'חלק ה' אותם לכל העמים תחת כל השמים' (דברים ד, יט), וכביכול נתן להם רשות שיקבלו שפע על ידי כח המזל והשר שלהם למעלה.

קרו ליה אלקא דאלקייא - הגויים סברו שהקב"ה נתן את הנהגת העולמות ביד השרים

ואע"פ שידעו האומות שהשי"ת ברא העולם, והוא המציא את הכל מאין ליש, וכמ"ש (מלאכי א, יא) 'ממזרח שמש ועד מבואו גדול שמי בגוים', מ"מ היה זה באופן 'דקרו ליה אלקא דאלקייא' (מנחות קי.), פירוש, שהם חשבו שמאחר שהקב"ה הוא כ"כ נשגב ומרומם, אין זה לפי כבודו להשגיח בתחתונים ובכל הנעשה בעולם, וממילא אינו משגיח בפרטיות על כל המתרחש בעוה"ז ח"ו, ועל כן עזב את כל הנהגת התחתונים ביד השרים והממונים, שהם ינהיגו אותם בכח עצמם, וכאילו השר הוא הבעה"ב בעצמו על הנהגת העולם ח"ו.

ונמשיל זאת למלך גדול ונורא המושל על מדינות רבות, והוא נותן כח ממשלה גם למלכים קטנים הנמצאים תחת רשותו וממשלתו, שישגיחו וינהיגו את מדינותיהם הקטנות בכח עצמם. ואף שבדברים החשובים של כללות המדינות יהיה המלך הגדול בעצמו לבדו המנהיג, אבל בשאר דברים יינתן רשות לשאר המלכים, שהם יעמידו וינהיגו את המדינה לפי דעתם. ואנשי המדינה שירצו להצליח ולקבל השפעות מאת המלך, בוודאי ישתדלו למצוא חן בעיני המלך הקטן השולט על אותה המדינה, שהרי בידו וביכולתו להשפיע להם כל הצטרכותם, כיון שניתנה הנהגת המדינה בידו.

ע"י עבודתם לשר שלהם היו מקבלים השפעות בעוה"ז

ועד"ז היה אצל האומות עובדי עבו"ז, **כי הם סברו ודימו בדעתם שהקב"ה סילק השגחתו העליונה מן התחתונים ח"ו**, וא"כ בכדי לקבל שפע והצלחה בעולם הזה - צריכים לכבד ולעבוד את השר הממונה למעלה על אומה ומדינה זאת, ורק על ידי זה יוכלו לקבל כל הצטרכותם ושפעם, כי לפי דעתם ניתנו כל הרשות והכוחות לשרים בעצמם שהם יתנו את כל ההשפעות לאנשי מדינתם. ולכן היו עובדים לשרם ומקריבים להם קרבנות וכו', ומכבדים את עניינו של אותו השר, וכל זה כדי שיקבלו ממנו הצלחות והשפעות העולם הזה. ועל ציר זה נסובו כל מיני העבו"ז של האוה"ע שהיו עובדים לכוכבים ומזלות ושאר כוחות עליונים (וכנזכר בירמיה מד, יח).

כלל"י מאמינים שהקב"ה משפילי לראות בשמים ובארץ

[אמנם לאמיתו של דבר כמובן אין שיטה זו נכונה כלל ועיקר, כי אף שמינה הקב"ה את הע' שרים ושאר הכוחות הרוחניים להשפיע ולמסור למטה את השפע העליון, אין הדבר ברשותם כלל, ואינם כמו המלכים הקטנים הנ"ל שבידם להחליט למי ייתנו את מי יגדלו ולמי יטו חסד, אלא הם רק כשליחים בעלמא למסירת השפע, ואילו **בעל הכוחות היחיד השולט בכל הוא רק הבורא יתברך לבדו ואין עוד מלבדו.** ולא ניתן כל ענין השרים הנ"ל והדמיון שהם בעלי הכח אלא רק לאוה"ע שלא זכו לדעת האמת, **אבל עלינו ישראל נאמר** (דברים שם) **'ואתכם לקח ה' ויוציא אתכם מכור הברזל ממצרים להיות לו לעם נחלה כיום הזה'.** ולעומת מה שאומרים אומות העולם 'רם על כל גויים ה' [ורק] על השמים כבודו', הרי אנו משבחים ואומרים 'מי כה' אלקינו - שעם זאת שהוא - המגביהי לשבת, - הרי הוא גם - המשפילי לראות בשמים ובארץ'].

לכל מלך גוי יש נקודה טובה שממנה הוא יונק ממלכות שמים וצריכים לברר אותה

והנה אמרו חז"ל (ברכות נח.) 'הרואה מלכי עובדי כוכבים אומר ברוך שנתן מכבודו לבשר ודם', והיינו שגם ישראל צריכים לכבד את מלכי אומות העולם, מפני שנתן להם הקב"ה מכבודו.

וטעם הדבר הוא, כי **לכל מלך של אוה"ע יש ניצוץ טוב הנמצא בגלות אצלו** בתוך כל חלקי הרע שלו, וע"י חלק טוב זה יש לו יניקה ממלכות שמים ועל ידה יש לו קיום כי בלא זה לא היה לו קיום כלל. ויניקה זו, היינו שהוא מקבל איזה שפע מענין התכלית הנרצית של התגלות אלוקות בעולם, **וישראל צריכים לכבד את הנקודה הטובה הזו, כיון שהיא חלק מכבוד ה'**, ובזה הם פועלים לברר ולהוציא את כל פרטי חלקי הטוב השבויים בין הגוים, עד שישובו ויבואו ויצטרפו אל צד הקדושה.

אמנם האומות בעצמם אינם יודעים כלל שנקודה טובה זו - שהם מכבדים ומייקרים אותה - היא חלק מכבוד ה', וכל כוונתם בכיבוד המלך שלהם, היא לכבד את השר הרוחני שלהם למעלה המשפיע להם כל צרכם.

מכבדים מלכי עכו"ם כדי להעלות את הניצוץ הק' הגנוז אצלם אל הקדושה

אך כאמור למעשה דבר זה יש לו יניקה מצד הקדושה, כי כל נקודה טובה שיש באומות היא ניצוץ של אלוקות המחיה את הקליפה של האוה"ע, ועל כן כאשר רואים את מלכי עכו"ם - שהוא הדוגמא הכי גדולה לעניינו של אותה מדינה - צריכים לכבד את הנקודה הטובה

הגנוזה בו, והיינו להכיר את הדבר בשורשו כפי שהוא בצד הקדושה, **ועי"ז מעלים ומבררים ניצוץ טוב זה אל חלקו ומקומו בקדושה.** וזהו עומק מה שאמר רבי יוחנן (ברכות ט:) 'לעולם ישתדל אדם לרוץ לקראת מלכי ישראל, ולא לקראת מלכי ישראל בלבד אלא אפילו לקראת מלכי עכו"ם, שאם יזכה יבחין בין מלכי ישראל למלכי עכו"ם', והיינו שיוכל לברר את הניצוץ הטוב שבמלכי עכו"ם ולהעלותו מגלותו.

ולדוגמא, כאשר רואים מלך עכו"ם שכל שיטתו ותכלית החיים שלו - ושל כל אנשי בני מדינתו - הוא בענין גבורה, להיות גיבור ואיש מלחמה, לא לפחד משום בן אדם ולא לקבל מורא מכל דבר שבעולם, אזי צריכים להעלות ניצוץ טוב זה להשי"ת, **כי גם בקדושה יש ענין גבורת מלחמה,** כמו שבט גד שהם אנשי מלחמה (בראשית מט, יט ודברים לג, כ וברש"י), וחיילות של מלכי בית דוד דאזלי לבעותי עלמא (קידושין עו:), שעניינו הוא שהם מתגברים בתוקף עוז ותעצומות ללחום מלחמת ה', ומוכנים למסור נפשם למען הרבות כבוד שמים בעולם. ודבר זה יונק מענין הגבורות של התורה, וכמו שרואים שכל הגיבורים של דוד המלך וכלל ישראל היו גיבורים במלחמתה של תורה, וכגון יואב בן צרויה וכדומה (ברכות סב:, מו"ק טז:), כי עיקר המלחמה היא בשביל לגלות את כח התורה ומלכות שמים בעולם ולהוציאם מן ההעלם. **וגבורה זו של גיבורי התורה יורדת עד לגבורה גשמית ג"כ, ללחום בפועל עם הסט"א הרוצה להסתיר על כבוד שמים.**

כבוד ה' נמצא בגלות אצל מלכי עכו"ם וצריכים לגלות שאינם אלא חלק מכבוד שמים

וכאשר הצדיק רואה את מלכי עכו"ם, ואת גודל הכבוד שנותנים בני האומה לגיבור ואיש מלחמה של המדינה, אזי הוא מברך 'ברוך שנתן מכבודו לבשר ודם', כלומר שהקב"ה נתן ענין זה של גבורה - שהוא בעצם מחלק הקדושה - לבשר ודם, והיינו **שהשפיל את כבודו יתברך לגלות אצל מלך זה, בבחי' שכינתא בגלותא.**

וכאשר הצדיק עומד על כך שכל ישותו של המלך וכל הכבוד שמכבדים אותו אינו אלא כוחה של השכינה הק', שהקב"ה מסתיר עצמו בתוך המלך הזה, ואף כאשר הגוים אומרים 'איה נא אלקיהם' מפני שבחיצוניות נראה כאילו הבעל גאוה והבעל תאוה מצליחים בעצמם, מ"מ יודע הצדיק שהאמת היא ש'אלקינו בשמים כל אשר חפץ עשה' (ע"פ תהלים קטו, ב-ג), ולאמיתו של דבר מנהיג הקב"ה בעצמו את הכל, ומבלעדו לא ירים איש את ידו ואת רגלו בארץ, **וכל הנעשה ומתרחש בעולם אינו אלא בשביל התכלית של התגלות כבוד שמים בעולם.** ובזה מגלה הצדיק שכל כוחותיהם והצלחותיהם של מלכי עכו"ם אינם אלא ע"י השכינה הק', שהיא פועלת באופן נסתר להביא את כל העולם לתיקונו השלם כאשר יתגלה כבודו יתברך בעולם, **ועי"ז מעלה הצדיק ניצוץ טוב זה הגנוז אצל מלכי עכו"ם אל הקדושה.**

ג.

שחלק מכבודו ליראיו: מלכות ישראל מרכבה למלכות שמים

פנימיות ענין מלכות בישראל - להוציא לפועל את התכלית של 'וימלא כבוד ה' את כל הארץ' | הטעם שהיה דוד המלך 'נעים זמירות ישראל' כיון שהשירה מגלה את עצם החיים של האדם | **ע"י שירי דוד מתגלה תכליתן של ישראל - להרבות כבוד שמים בעולם** | כשאדם עוסק בתורה ומצוות והוא בטל אל רצונו יתברך גורם להשראת השכינה

מלכי ישראל הם מרכבה למלכות שמים - מדרגת 'חלק מכבודו ליראיו'

והנה גבי מלכי ישראל, ענין המלכות הוא באופן נעלה יותר לאין ערוך, ומדרגתם שונה לגמרי ממדרגת מלכי עכו"ם, **כי המלכות שבישראל היא מרכבה למלכות שמים ממש.** ועל כן מברכים על ראיית מלכי ישראל 'ברוך **שחלק** מכבודו ליראיו' (ברכות שם), כי הכבוד הניתן למלכות בישראל הוא **חלק** בלתי נפרד מהכבוד של מלכות שמים, ואין אומרים 'שנתן' כמו שמברכים על מלכי עכו"ם שמשמעותו שנתן להם מכבודו והפרידם מעליו (עיי"ש במהרש"א, וע"ע בב"י או"ח סי' רכ"ד). ודבר זה מתפרש הן בפשטות ענין המלוכה שהוא לצורך הנהגת המדינה, והן לגבי פנימיות המלכות שהיא גילוי כבוד שמים בעולם, וכמו שיתבאר.

כי כאשר הנהגת המדינה אחוזה בידי מלכי ישראל, אזי היא הנהגה קדושה המיוסדת על הלכות התורה, וכל חוקי המדינה בנויים באופן שמחייבת התורה. ואילו בזמן שליטת מלכי עכו"ם, צריכים להתחשב עם חוקי העכו"ם כפי שהם מיוסדים ע"י מלכי האומות. [וכגון בענין דיני ממונות ובענין הלוואות ברבית וכדומה, שכל אופן ההנהגה בהם בזמן הזה אינם ע"פ גדרי התורה, וכל ההנהגה בזה בפועל מיוסדת על הכלל ש'דינא דמלכותא דינא' (ב"ק קיג:). ואע"פ שישנם היתרים בהלכה לכל זה, כגון לגבי הלוואה בריבית ישנו היתר עיסקא וכו', וגם יש בזה טעם דהיינו ליכנס למקומם של הע' שרים ולברר שם בירורים, וכדומה].

פנימיות ענין מלכות בישראל - לגלות את התכלית של 'וימלא כבוד ה' את כל הארץ'

וביותר מזה הוא הפנימיות של הנהגת המלכות בישראל. **כי הרי עבודת כלל ישראל בעוה"ז הוא לגלות כבוד שמים בכל העולם, ושתתקיים תכליתו יתברך בבריאת העולמות - שהיא 'וימלא כבוד ה' את כל הארץ',** ושיהא מקום בתחתונים להשראת שכינתו יתברך. וכיון שפירושה של 'מלכות' הוא גילוי יסוד ותכלית החיים של אומה זו, אם כן **ענין המלכות בישראל הוא התגלות תכלית זו של השראת השכינה וגילוי כבוד שמים בעולם.**

וזהו אכן גם תפקידו של ה'מלך ישראל', שמלבד מה שהינו אדם וצדיק שיש בו מדרגה גדולה של השראת השכינה מרוב צדקותו וקדושתו ודביקותו בתורה, וממילא הוא במדרגת מרכבה לשכינה הק', הנה בנוסף לכך **יש במלך נשמה מיוחדת שעל ידה הינו מוכשר ויש לו הכח לגלות ענין זו של התגלות כבוד מלכותו יתברך,** שהוא התכלית של עבודת בני ישראל בעוה"ז, והמלך - שליבו הוא לב כל קהל ישראל (רמב"ם פ"ג מהל' מלכים ה"ו) - צריך לגלות ולפרסם דבר זה, **באופן שעל ידי מעשיו והנהגתו יהיו כל העם נמשכים אחר תכלית זו,** כי זהו ענין המלכות בישראל שהיא מרכבה לענין התגלות מלכות שמים בעולם.

מה מעלתו של דוד המלך בכך שהיה 'נעים זמירות ישראל'

ובענין זה יתיישב ענין הנראה לכאורה כדבר פלא, והוא מה שמצינו שדוד המלך ע"ה - שהוא שורש ענין המלכות בישראל - היה המשורר הגדול שבישראל, עד שהוא מכונה בשם 'נעים זמירות ישראל' (ש"ב כג, א), אשר לכאורה ייפלא הדבר, וכי תפקידו של המלך הוא להיות משורר ומזמר, הלא בכדי להיות 'נעים זמירות ישראל' צריך ליקח את החזן הכי גדול שיהא הוא משמש לתפקיד זה, ומה שייכות יש בדבר שדווקא דוד המלך ע"ה הוא המשורר להקב"ה, וחיבר את הספר תהלים, ושכל הזמירות בישראל נמשכים מכח נשמתו.

כח השירה לגלות את עצם החיים של האדם, מאיזה דבר הוא מקבל חיות

אך לפי דברינו מתבאר הדבר יפה, כי הנה **ענין שירה וזמרה היא התגלות עצם החיים של האדם,** מאיזה דבר הינו מקבל ושואב את עצם חיותו. ונלמד דבר זה ממה שכל מעשי בראשית אומרים שירה, כמבואר בפרק שירה - שמש מה הוא אומר וכו', נהרות מה הם אומרים וכו', והיינו כי השירה מגלה את עצם החיות של הדבר. וכמו כן מצינו שכל אומה ומדינה יש לה שיר מיוחד שאותו הם מזמרים בכל עת, והטעם לזה הוא כי שיר זה בא מהשר של אומה זו למעלה, ולכן שיר זה מגלה את הענין ועצמיות החיות של אותה מדינה. הרי כי **התגלות נקודת החיים של כל דבר בעולם בא לידי ביטוי ע"י כח השירה.**

תכליתן של ישראל להרבות כבוד שמים בעולם - וזה מתגלה ע"י הזמירות שחיבר דוד המלך

וכיון שכוחו ותפקידו של המלך הוא לגלות את היסוד ותכלית החיים של אותו עם ולשון כמו שנתבאר לעיל, הנה כמו כן **נשמת דוד המלך ע"ה - שהוא שורש המלכות בישראל, היא מסוגלת ביותר להוציא ולגלות מאיזה דבר שואבים ומקבלים כל עם ישראל את כל חיותם,** שהוא בכדי לגלות ולפרסם כבוד מלכותו יתברך, ולהמשיך השראת השכינה בעולם. ועל דבר זה מיוסדים כל הזמירות והשירים שחיבר דוד המלך, ובהם ועל ידם גילה את תכלית החיים של כל בני ישראל. וזה להיפך משירתן של אוה"ע, שכולם מיוסדים על תאוות ונצחון ופריקת עול וכדומה, **משא"כ השירה והזמרה של מלך ישראל שתוכנם הוא שירי דביקות ושמחה וגעגועים להקב"ה וקבלת עול מלכות שמים וכו', ודבר זה מתבטא ע"י כח השירה שחיבר ה'נעים זמירות ישראל'.** ואכן דבר זה שייך דווקא למלך, שעניינו וכוחו הוא להוציא ולגלות אצל כל בני אומתו את הענין ותכלית החיים של אנשי אותה מדינה, שאצל ישראל הוא התגלות ריבוי כבוד שמים בעולם.

השראת השכינה הוא גילוי אלוקותו יתברך באיזה דבר

וכיון שנתבאר פירושו של המושג 'מלכות' - שהוא הכח לגלות ולהציא בפועל עומק חיות הנפש של האדם. ואצל מלכות ישראל - הוא התגלות עצמיות החיות של כלל ישראל, שעבודתם היא כדי להמשיך השראת השכינה עליהם ועל כל העולם. עתה נבין מה שכתב כאן התניא: **'והנה ענין השראת השכינה הוא גילוי אלוקותו יתברך ואור א"ס ב"ה באיזה דבר',** כלומר שענין השראת השכינה - מידת המלכות - היינו 'גילוי אלוקותו יתברך באיזה דבר', והיינו כאמור כי פירוש 'מלכות' הינו כח ההתגלות של הדבר.

כשאדם עוסק בתומ"צ והוא בטל אל רצונו יתברך - הוא משרה שכינה בעולם

וממשיך התניא ומבאר '**והיינו לומר שאותו דבר נכלל באור ה' ובטל לו במציאות לגמרי שאז הוא ששורה ומתגלה בו ה' אחד, אבל כל מה שלא בטל אליו במציאות לגמרי אין אור ה' שורה ומתגלה בו**', כלומר שהשראת השכינה הוא דוקא על דבר הבטל אצלו יתברך, ולפי דרגת הביטול אליו יתברך כמו כן שורה עליו אור ה'. וזהו ג"כ תפקידו של מלך ישראל שעליו להמשיך השראת השכינה בישראל ובעולם, **וכל כחו להמשיך אור ה' הוא דוקא בכח הביטול אליו יתברך,** ולכן מצינו כמה פעמים בדוד המלך ע"ה שהפסוקים מדגישים את ענותנותו ושפלותו, ונרמז בפסוק **'ודוד הוא הקטן'** (ש"א יז, יד; עי' חולין ס:), כי כאמור לא שייך להמשיך אור השכינה בעולם רק בכח הביטול והיפוך הגאוה והתנשאות. ולכן בשעה שהאדם עוסק בתורה ומצוות, ומקיים אז את רצון ה', ובזה הינו בטל אל רצונו יתברך, ממילא ממשיך הוא השראת השכינה בעולם, כיון שהוא מתאחד ובטל אל רצון ה' שרצה בקיום התרי"ג מצוות.

נקודות:

לכל מלך של אוה"ע יש ניצוץ טוב הנמצא בגלות אצלו, וע"י חלק טוב זה יש לו יניקה ממלכות שמים ועל ידה יש לו קיום כי בלא זה לא היה לו קיום כלל. ויניקה זו, היינו שהוא מקבל איזה שפע מענין התכלית הנרצית של התגלות אלוקות בעולם, וישראל צריכים לכבד את הנקודה הטובה הזו, כיון שהיא חלק מכבוד ה'

~

תפקידו של מלך ישראל, שמלבד מה שהינו אדם וצדיק שיש בו מדרגה גדולה של השראת השכינה מרוב צדקותו וקדושתו ודביקותו בתורה, וממילא הוא במדרגת מרכבה לשכינה הק', הנה בנוסף לכך יש במלך נשמה מיוחדת שעל ידה הינו מוכשר ויש לו הכח לגלות ענין זו של התגלות כבוד מלכותו יתברך

א.
קשר אברהם עם לוט להמשיך מידת החסד על משיח

ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו (יב, ה).

פרשיות אלו העוסקות בענייני האבוה"ק, הם יסודות הבנין של כלל ישראל, כמו שכתב הרמב"ן בפרשתינו (יב, ו) בשם חז"ל כי כל מה שאירע לאבות הוא סימן לבנים. ובכן יש להתבונן בעניינים הנזכרים תיכף בתחלת פרשה זו, שבה עוסקת התורה לראשונה בענין אברהם אבינו היסוד והשורש לכלל ישראל.

ואחד מן העניינים המודגשים מאז תחלת הפרשה, הוא מה שהיה **לוט בן הרן מתלוה לאברהם אבינו**, והיה הולך עמו במסעיו, ואף אחר שנפרד ממנו מסר אברהם אבינו את נפשו להצילו. ויש לומר בענין זה, שהוא מפני היות **נשמת משיח גנוזה אצל לוט**, שהרי עמון ומואב הם צאצאיו של לוט, ודוד המלך בא מרות המואביה, נמצא כי **מלכות בית דוד ומלך המשיח היתה גנוזה אצל לוט**. ולכן תיכף בתחלת עניינו של אברהם אבינו, שהוא **ראשית** עניינם של כלל ישראל, נזכר שייכותו והצטרפותו של לוט אליו, שהוא רומז על משיח שהוא **האחרית והתכלית** של כלל ישראל, בבחי' 'נעוץ סופן בתחלתן'.

ומדתו של אברהם אבינו היא **מדת החסד**, אשר היא **המדה הראשונה** בין המדות. ואילו מלך המשיח הוא שלימות **מדת המלכות**, שהיא **המדה האחרונה**. וכאשר צירף אברהם אבינו את לוט עמו כנ"ל, היה זה בחי' של **התקשרות מדת החסד אל מדת המלכות**. והיה אברהם אבינו משתדל בכל כוחו לטובת לוט והצלתו, כענין הכתוב (ש"ב כב, נא) ועושה **חסד למשיחו**, וכל מעשיו היו בהתקשרות אל עניינו של משיח, להמשיך עליו ממדת החסד. ועל כך היה דוד המלך מבקש ואומר (תהלים כג, ו) **אך טוב וחסד ירדפוני** כל ימי חיי [ו'רדיפה' זו היא בחי' **רדיפת** אברהם אבינו אחר המלכים כדי **להתחסד** עם לוט, שבו היתה גנוזה נשמת דוד המלך].

וענין זה הוא הוספה והעמקה במדת החסד של אברהם אבינו, כי יש **חסד רגיל ויש חסד ההולך עד התכלית שהוא חסד אמיתי ועמוק יותר**, והוא חסד הממשיך והולך מן הראשית עד האחרית, וזהו בחי' הכתוב (דברים ח, טז) **להיטיבך באחריתך**. וכאשר היה **אברהם אבינו** מתקשר עם נשמת **משיח**, היה ממשיך בזה **חסד** ההולך עד **האחרית**. וזה הוא ענין מאמר בועז לרות (רות ג, י) היטבת **חסדך האחרון** מן הראשון, כי היא היתה אמה של מלכות (ב"ב צא:), ובחסדה הזה המשיכה את נשמת משיח שהוא בחי' '**חסד האחרון**' הבא עד האחרית. ואכן '**אברהם**' עם '**משיח**' הוא בגי' '**רות**', כי עניינה הוא ע"י קשר זה של אברהם עם משיח.

ובדרך הרמז, הנה אברהם הוא הראש של הז' רועים ודוד הוא האחרון שבהם, ועליו נאמר (ש"א יז, יד) **ודוד הוא הקטן**. ואכן **חשבון** הגי' של שמו של דוד הוא **הקטן** במספרו בין כל הז' רועים, והוא היחיד שכל אותיות שמו הם **במספר קטן** (המספרים מא' עד י'). אבל על כך נאמר (תהלים יח, נא) **מגדיל ישועות מלכו**, שהקב"ה מגדילו ומרוממו. והיינו ע"י שמחשבים את האותיות עם מילואיהם, כי אז נמצא אשר מנין '**דוד' במילואו** עולה יותר ממנין כל הרועים מלבד אברהם. ואמר הכתוב (שם), כי הגדלה זו באה ע"י 'ועושה חסד למשיחו' דהיינו ע"י אברהם אבינו, כי מנין '**דוד' במילואו** (דל"ת וא"ו דל"ת - תתפ"א) הוא בגי' **המילוי של 'אברהם'** (ל"ף י"ת י"ש י' ם) עה"כ, להורות כי מילואו וטובו של דוד נשפע מחסדו של אברהם.

ב.
מסעיו של אברהם אבינו לצד ירושלים

ויעתק משם ההרה מקדם לבית אל וגו' ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה (יב, ח-ט).

פי' רש"י: וכל מסעיו הנגבה ללכת לדרומה של א"י, והוא לצד ירושלים.

וי"ל כי '**נגבה**' במילואו (נו"ן גמ"ל בי"ת ה"א) בגי' '**ירושלים**' עה"כ. והנה יש בחי' **ירושלים** מלא י', ובחי' **ירושלם** חסר. והיינו כי במסעיו של אברהם אבינו לצד ירושלים, עבד לתקן את ירושלים שתהיה בשלימותה. ולכן '**ויעתק**' הוא בגי' '**ירושלם**' חסר, והמשיך '**משם ההרה**' עה"כ בגי' '**ירושלים**' מלא.

ג.
ירידת אברהם אבינו למצרים להוציא משם את הניצוה"ק של ארץ ישראל

ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה לגור שם כי כבד הרעב בארץ (יב, י).

אי' ברמב"ן ומקורו טהור בדברי הזוה"ק (ח"א פא:) כי אברהם אבינו נענש על ירידתו הזאת למצרים, ולכן גלו בני ישראל למצרים. וכתב הרמב"ן כי כשם שירד אאע"ה למצרים מפני הרעב, כך גם ע"י הרעב שהיה בארץ כנען התגלגל הדבר וירדו יעקב אבינו ובניו למצרים, ומזה התחילה גלות מצרים, עכד"ק. ויש להבין את הדבר, שהרי אברהם אבינו נתנסה בעשרה נסיונות ועמד בכולם (אבות פ"ה מ"ג), ואחד מאותן הנסיונות הוא מה שהוצרך לרדת מצרימה ע"י הרעב (פרקי דר"א כ"ו), ואם נחשב לו הדבר כנסיון שעמד בו, א"כ איך ע"י זה נהיה גלות מצרים.

ויש לומר כי אכן מעשה זה היו בו שני צדדים כאשר יתבאר בעז"ה, ואברהם אבינו ודאי ירד למצרים בכוונה הנכונה, אבל מ"מ היה במעשה זה שורש לירידת השבטים למצרים שכבר לא היתה בשלימות כמו אברהם אבינו, ומזה נעשה גלות מצרים.

ויבואר ע"פ מאמר הכתובים המדברים בשבחה של ארץ ישראל בפרשת עקב (דברים יא, י-יב) 'כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים הוא אשר יצאתם משם, אשר תזרע את זרעך והשקית ברגלך כגן הירק. והארץ אשר אתם עוברים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעות למטר השמים תשתה מים. ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה' וגו'. דהיינו אשר מעלת ארץ ישראל היא אשר הקב"ה דורש אותה תמיד, ודרישה זו הוא ע"י השפעת הגשמים שהקב"ה משפיע בה, ואילו במצרים אין יורדים גשמים, והם מתפרנסים מן הנילוס העולה ומשקה את הארץ.

וכאשר בא אברהם אבינו לארץ ישראל נהיה בה **רעב**, אשר הוא נעשה ע"י **עצירת גשמים**, נמצא כי **ארץ ישראל נהפכה להיות כארץ מצרים אשר אין יורדים בה גשמים**. ולכן באר"י היה רעב ובמצרים היה שובע, כי ההשפעות של אר"י ירדו לארץ מצרים, והיתה אר"י צריכה לקבל ממצרים. והיינו ששפע של אר"י ירדה בגלות למצרים. **והיתה כוונת אברהם אבינו לברר את הניצוה"ק הנמצאים בשביה במצרים, ולהעלות השפע שוב לארץ ישראל**. ונמצא כי כל ירידתו של אברהם אבינו למצרים לא היתה כדי **להתרחק** מארץ ישראל, אלא אדרבה **כדי לברר ולחדש את ההשפעות של אר"י**.

וזהו ענין **הרכוש הגדול** אשר חזר אברהם אבינו עמו מארץ מצרים, אשר רכוש זה מורה על **הניצוה"ק** שבירר והוציא משם, והיו אלו הניצוה"ק של ההשפעות המיוחדות לאר"י. והרכוש הזה בא אליו ע"י שרה אמנו, כי '**שרה**' היא בגי' '**דֹרש**' עה"כ, לרמז על השפעות אר"י שבאים ע"י שהקב"ה דורש אותה.

ונאמר (יג, ה) וגם ללוט ההולך את אברם היה צאן ובקר ואהלים, כי גם הוא קיבל רכוש גדול במצרים. אבל מה שהוא העלה ממצרים לא היו ניצוה"ק של ארץ ישראל, שהרי הוא לא ביקש זאת. ולכן אמר אברהם אבינו אליו (שם, ט) היפרד נא מעלי, כי הפריע לו בבירור קדושת אר"י. ואכן לוט התרחק והלך לו אל ככר הירדן אשר '**כולה משקה**' '**כגן ה' כארץ מצרים**' (שם, י), כי הוא לא ביקש את השפעת הגשמים המיוחדת של אר"י, ולכן הלך לסדום אשר היתה כארץ מצרים ולא היתה תלויה בגשמים. ורואים מזה כי הניצוה"ק של אברהם אבינו לא היו בבחי' זו של 'כולה משקה', אלא אדרבה היו בבחי' 'למטר השמים תשתה מים' [ואכן '**אברהם**' עה"כ הוא בגי' '**מטר**' ונמצא כי '**אברהם**' עם '**שרה**' בגי' '**דרש מטר**'].

אבל כאשר ירדו השבטים הק' למצרים ע"י הרעב, היה זה נחשב לפי מדריגתם הגדולה כחסרון. והיינו שנחשב להם הדבר **כאילו הלכו לבקש אחר השפע של מצרים בעצמה מפני הרעב אשר באר"י**, ולא כדי לברר בה את הניצוה"ק של אר"י כמו שעשה אברהם אבינו, [וזה גרם לגלות מצרים, כי שבטי י"ה רצו לקבל את ההשפעות של ארץ מצרים]. ועל כך היה יוסף הצדיק גוער בהם ואמר להם (בראשית מב, ט) מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם, והיינו אשר הם אינם באים כדי להוציא משם את קדושת אר"י, אלא אדרבה הם באים לקבל את ההשפעות של מצרים בעצמה [אשר היא נקראת 'ערות הארץ', ולא ניצוצי השפעות אר"י שנפלו אצלה]. וידוע כי באמרו '**מרגלים אתם**' רמז להם על חטא המרגלים, אשר הם אכן מיאנו בקדושת ארץ ישראל ורצו לשוב מצרימה (במדבר יד, ג-ד), ובזה רצה יוסף הצדיק לרמז להם על חסרון זה בעבודתם. אכן עניינו של אברהם אבינו בירידתו למצרים היתה כענין שנתבאר, לברר ולהוציא את קדושת אר"י שירדה לגלות במצרים.

ד.
אברהם אבינו פעל שלא יתרחקו הנקבות מזרע לוט

ויהי ריב בין רועי מקנה אברם ובין רועי מקנה לוט וגו' ויאמר אברם אל לוט אל נא תהי מריבה ביני ובינך וגו' (יג, ז-ח).

יש לדייק בלשון הכתוב, כי בתחלה נזכר שהיה '**ריב**' בלשון זכר, ובדברי אברהם אבינו נזכרת '**מריבה**' בלשון נקבה.

וי"ל כי הנה מזרע לוט באים עמון ומואב, אשר כל מלכות בית דוד תלויה בהם כנ"ל בתורה א'. אבל התורה הזהירה (דברים כג, ד) **לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה'**, ועל ידי זה לא יכלה נשמת דוד המלך לצאת ממקומה. אלא לפי שקיבלנו מבית דינו של שמואל את ההלכה '**עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית**' (יבמות עז.), עי"ז הותר דוד המלך לבא בקהל.

ובכן יש לומר, כי שורש הפירוד בין עמון ומואב לכלל ישראל, התחיל בריב זה שהיה בין רועי מקנה לוט לבין רועי מקנה אברהם. ולכן נזכר שהיה '**ריב**' בלשון זכר, לרמז על הפירוד של **הזכרים** מגזע לוט, שנפרדו מלהיות יכולים להימנות על קהל ה'. ועל כך ביקש אברהם אבינו 'אל נא תהי **מריבה**' שלא ימשיך הפירוד עוד גם לבחי' **הנקבות**, וזאת בכדי שיוכלו '**עמונית**' ו'**מואבית**' לבא בקהל ה', ועי"ז תוכל נשמת דוד המלך להתקרב לכלל ישראל.

ה.
מריבה וריחוק ע"י בחינת נקבה היא תקיף יותר

עוד יש לבאר בענין 'ריב' בלשון זכר ו'מריבה' בלשון נקבה.

ויבואר בהקדם מה שאמר אברהם אבינו ללוט (יג, ט) אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאילה, ופירש רש"י: 'בכל אשר תשב **לא אתרחק ממך**', והרי כי גם כאשר **ריחק** אברהם אבינו את לוט מאיתו, מ"מ **לא נפרד ממנו בתכלית**. אכן כאשר ריחקה שרה את ישמעאל, היה זה בתכלית הריחוק ובתוקף גדול, ואמרה (כא, י) גרש האמה הזאת ואת בנה וגו'. והיינו כי כאשר פירוד וריחוק בא בבחינת זכר, הרי זה ריחוק שאינו בתכלית. ואילו ריחוק מבחינת נקבה, הוא ריחוק מוחלט ותקיף. ולפי שרצה אברהם אבינו לקרב את לוט, כדי להציל את נשמת משיח ממנו כנ"ל. לכן ביקש מאת לוט שלא יגביר את הפירוד עד לבחינת '**מריבה**' שהוא פירוד מצד הנקבה, היינו ששרה לא תרחק אותך, כדי **שלא יהיה הפירוד בתכלית**. ואכן '**מריבה**' הוא בגי' היתרון שיש במספר '**שרה**' על '**אברהם**', דהיינו התוספת תוקף שיש בבחי' שרה כנ"ל.

ו.
מלחמת אברהם אבינו עם המלכים על מדרגת מדת המלכות

ארבעה מלכים את החמשה (יד, ט)

יש לומר כי מלחמה זו היתה על ענין **תיקון מדת המלכות**, וזה היה כל העסק סביב **לוט** אשר בו היתה גנוזה נשמת דוד המלך שורש מדת המלכות.

והנה מדת המלכות מכונה לפעמים **באות ה'** כנגד הה' תתאה של שם הוי"ה המכוון למדת המלכות, ולפעמים היא מכונה **באות ד'** מלשון **דלות** ואביונות, שהרי המלכות היא בבחי' עניה דלית לה מגרמה כלום (זוה"ק ח"א קפא.). ומבואר בספה"ק דהיינו כי מדת המלכות מצד עצמה היא בבחי' דלה ועניה, אבל כאשר היא מתייחדת עם בחי' ז"א, הרי הוא משפיע אליה מן השפע הנמשך מספירת החכמה שהוא **אות י'**, ובכך **נהיה הד' לה'**.

וי"ל כי לכן היה לוט דר בין **חמשת המלכים** בסדום, להורות על בחי' תיקון המלכות המרומז **באות ה'**. ובאו אמרפל וחבריו [והוא נמרוד הרשע, אשר כל עצתו בדור הפלגה היתה כנגד מדת המלכות דקדושה, ואכמ"ל] ורצו לנצחם ולהכניעם, וכאשר ינצחו **ארבעת המלכים** ויהיה לוט בשביה אצלם, בכך תהיה המלכות בבחי' **דלות ועניות**. ועל כך מסר אברהם אבינו את נפשו להציל את לוט, כדי **להעמיד את מדת המלכות בתיקונה בבחי' אות ה'**.

וכל עניינו של לוט אשר בו גנוזה נשמת המלכות כנ"ל, היא על ענין חילוק זה בין ד' לה'. ולכן כאשר ניצל לוט מהפיכת סדום, עצר בבקשתו את המלאך אחר הפיכת **ארבעה** ערים והציל את **החמישית**, כי כל עניינו היה ההבדל בין ד' לה'. והנה הגי' של 'חמשה' הוא כמנין ע"ה יותר ממנין '**ארבעה**', ולכן נאמר (יב, ד) וילך אברם כאשר דבר אליו ה' **וילך אתו לוט ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה** וגו', להורות כי לקיחתו את לוט היתה בבחי' ע"ה, שהוא מדת המלכות המכונה 'חמשה' שהיא אות ה'.

ונהנין ממנו עצה:

די ערנסטקייט און ריינקייט וואס פאדערט זיך ביים געבן אן עצה

א. עוצו עצה: דאס אחריות וואס עס ליגט אין געבן עצות

איינע פון די זאכן וואס מענטשן פאלן דורך אפט – געבן שלעכטע עצות | דער גדר פון מסילת ישרים – קוקן בלויז אויף יענמ'ס טובה | דער עצם צוגאנג צו אן עצה | פארשטיין דעם אחריות דערפון | א דוגמא פון אן עצה אויף א ישיבה | א דוגמא פון א שידוך | א דוגמא פון א ביזנעס | א דוגמא פון א שאלה אין עבודת ה' | מען קען חרוב מאכן יענמ'ס לעבן מיט א שלעכטע עצה | מען מוז האבן א ספעציעלע סייעתא דשמיא | די עצה צו סייעתא דשמיא – צוגיין ערנסט דערצו | מתפלל זיין מיט א צובראכן הארץ

ב. יעצנו רע: ווי לייכט קען מען אריינפאלן אין 'ולפני עור'

נקיות אין עצה'ן יענעם בלויז לטובתו | דוגמא: ער רעדט אים צו צום שידוך ווייל פאר אים קומט עס אויס גוט | פאר יענעם איז עס נישט גוט | יענער וואלט געקענט באקומען בעסער'ס | אן ערליכער איד זאגט דעם אמת | ער דערלייגט גארנישט | דוגמא: ער רעדט איבער דעם גוטן בחור צו בלייבן אין דער ישיבה | ער בויעט פאלשע היתרים | אויב מען לערנט נישט קיין מוסר פארפעלט מען די יסודות פון 'ישרות' | א 'נקי' מיינט, איינער וואס לערנט מוסר און האלט קאפ אויף זיינע מעשים

ג. עצת זקנים: די טיפע עצות פון צדיקים פארמאגן טיפע כוחות

צדיקים ברענגען אראפ עצות פון גאר הויכע פלעצער | עס קומט זיי אָן זייער שווער | דאס זענען שרשים פארן תיקון פונעם מענטש | אסאך מאל איז דאס גאר מאדנע עצות | מען דארף האבן אמונה פשוטה און פאלגן | טאמער מען פאלגט איז מען מצליח שלא כדרך הטבע | גדולי תורה גייען אריין טיף אינעם נפש און זוכן אויף די ריכטיגע עצה | דעת תורה איז היפוך דעת בעל הבית | עס ליגט א געוואלדיגע גדלות אין זייערע עצות | א מענטש דארף זיך מכניע זיין און פרעגן אן עצה פון א גרויסן מענטש | דעמאלט פירט ער זיין לעבן תורה'דיג

א.

עוצו עצה: דאס אחריות וואס עס ליגט אין געבן עצות

וויאזוי גיבט מען יענעם אן עצה?!

דער מסילת ישרים דא אין פרק י"א רעכנט אויס צווישן די עבירות וואס מענטשן ווערן אסאך מאל נכשל - אָן וויסן אפילו אז זיי האבן עפעס עובר געווען - איז דער ענין פון "וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל" - נישט צו געבן פאר יענעם א שלעכטע עצה. וואס **זייער אסאך מענטשן זענען זייער צומישט אין דעם און ווייסן בכלל נישט די גדרים דערפון.** דעריבער קומט דער מסילת ישרים און שטעלט אוועק דעם יסוד זייער קלאר, כדי אז דער וואס ארבעט אויף 'מדת הנקיות' זאל קענען זיין ריין דערין.

אוועקלייגן אלע זייטיגע חשבונות אין א זייט

דער גדר וואס דער מסילת ישרים זאגט איז: בשעת ווען דו גיבסט יענעם אן עצה, זאלסטו אוועקלייגן אלע חשבונות אין דער זייט, און טראכטן בלויז איין זאך: "וואס וועט זיין די בעסטע פאר דעם מענטש? דורך וועלכער צד וועט ארויסקומען די גרעסטע און שלימות'דיגע טובה פאר יענעם?", און דערנאך, נאכן שוקל זיין אלע צדדים - ווען מען טרעפט דעם ענטפער צו דער שאלה און מען זעט אז דער געוויסער צד איז בעסער פאר יענעם - ענטפערט מען יענעם קורץ און שארף וואס מען האלט אז ער זאל טון. דאס הייסט, אז מען טאר דעמאלט נישט טראכטן פון קיינעם ארום, צי עס וועט זיין א טובה פאר זיינע עלטערן אדער משפחה, צי עס וועט זיין א טובה פארן ציבור צי פארן יחיד, צי עס וועט זיין א טובה פאר די מוסדות צי פארן בית המדרש וכדומה, מען טאר נישט קוקן אויף קיין שום זאך - נאר בלויז די טובה פון דעם מענטש וועלכער האט געפרעגט די עצה! און **טאמער מען האט אויך אינזין עפעס א זייטיגע כונה - צי די אייגענע טובה צי די טובה פונעם ציבור - איז עס שוין נישט ריין פונעם 'וְלִפְנֵי עִוֵּר'**. ווייל אז יענער טרויעט דיר און גיבט זיך איבער אין דיינע הענט אז דו זאלסט אים געבן אן עצה, מוזטו זיין פארלעסליך און געטריי, און קוקן בלויז אויף יענעם'ס וואוילזיין!

לייג זיך אינגאנצן אריין אין יענעמ'ס מצב

כדי צו געבן א גוטע עצה פאר יענעם, דארף מען קוקן אויף דער גאנצער בילד, פון אלע זייטן, צייטן און מצבים. למשל כלפי צייט: דארף מען אנקוקן דעם נושא מיט א ווייטן בליק - און נישט בלויז טראכטן פון דעם איצטיגן מצב און טערמין, ווייל אסאך מאל קען זיין אז אויף מארגן לוינט זיך טאקע צו נעמען א געוויסער מהלך, אבער ווען מען קוקט אויף וואס עס וועט ארויסקומען פון דעם אין א שפעטערדיגע צייט - זעט מען אז עס לוינט זיך ענדערש צו נעמען דעם אנדערן מהלך. אבער עס איז זייער שווער פאר א מענטש אויפצוכאפן אלע פרטים און צדדים פון א זאך וועלכע איז אים נישט נוגע. דערפאר זאגט דער מסילת ישרים אן עצה צו פארזיכערן אז מען גיבט טאקע יענעם די ריכטיגע עצה: **מען זאל זיך פאָרשטעלן ווי גלייך עס איז אים אליינס נוגע! ער זאל זיך אריינלייגן אין יענעמ'ס שיך**; ווי למשל - טאמער יענער פרעגט אין וועלכע ישיבה צו שיקן זיין זון - זאל ער זיך פאָרשטעלן: "איך האב אויך ממש אזא סארט בחור אין דעם זעלבן יארגאנג וועלכער נויטיגט זיך אין א ישיבה און איך האב געזוי דעם זעלבן ספק וואס צו טון!", און דעמאלט וועט דער מענטש קענען אריינקוקן אין אלע צדדים מיטן פולסטן ערנסטקייט און אים געבן די ריכטיגע עצה וואס עס וועט אים זיין א טובה ביזן סוף.

חייך קודמין - דו ביסט נישט מחוייב זיך אליינס צו שיסן אין די פוס

דער מסילת ישרים פירט אויס, אז טאמער זעט ער אז דורכן געבן יענעם א ריכטיגע עצה וועט ארויסקומען א שלעכטס פאר זיך אליינס, אויף אזא אופן זאל ער אים בכלל נישט געבן קיין עצה אין דעם ענין, נאר ער זאל זיך ארויסדרייען פון אים. ווייל טאמער ער שפירט אז ער וועט האבן שאדן דערפון, איז ער נישט מחויב צו געבן אן עצה. אבער חס ושלום יענעם צו זאגן א האלבע ווארט צו טון כך וכך - כדי עס זאל זיך אים לוינען - און אינ'אמת'ן איז עס נישט קיין ריכטיגע טובה פאר יענעם, ווייל דאס איז דער ריכטיגער 'וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל'.

פארשטיין דעם גרויסן ערנסטקייט פון געבן פאר יענעם אן עצה

איידער מען גייט אריין אין דער נקודה וואס דער מסילת ישרים רעדט דא, צו מיינען בלויז יענעמ'ס טובה - איז פארהאן א 'תנאי קודם למעשה' וועלכע פאדערט זיך צו קענען געבן יענעם אן עצה, דאס איז דער אלגעמיינער בליק אויפן ענין פון עצות. ווייל כדי אז א מענטש זאל קענען ריכטיג אריינטראכטן און שוקל זיין אלע צדדים, מוז דער גאנצער צוגאנג צו 'עצות' - זיין מיט אן ערנסטקייט און אחריות, ער מוז פארשטיין אז דאס איז נישט קיין שפיל, דאס איז זייער א גורל'דיגע זאך און עס קען האבן א ווייטגרייכנדע השפעה. און

פרק י"א

בְּעִנְיַן נְתִינַת הָעֵצָה, שֶׁשָּׁנִינוּ בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים (ויקרא יט), "וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל" - לִפְנֵי סוּמָא בַּדָּבָר... וְכַמָּה נִכְשָׁלִים בְּנֵי הָאָדָם בְּאֵלֶּה הַחֲטָאִים יוֹם יוֹם, בִּהְיוֹתָם קְרוּאִים וְהוֹלְכִים לְתֹקֶף חֶמְדַּת הַבֶּצַע. וּכְבָר הִתְבָּאֵר גֹּדֶל עָנְשָׁהּ בַּכָּתוּב (דברים כז), "אָרוּר מַשְׁגֶּה עִוֵּר בַּדָּרֶךְ"

נקודות:

טאמער מען האט אויך אינזין עפעס א זייטיגע כונה – צי די אייגענע טובה צי די טובה פונעם ציבור – איז עס שוין נישט קיין ריינקייט אינעם 'וְלִפְנֵי עִוֵּר'. ווייל אז יענער פארטרויעט דיר אז דו זאלסט אים געבן אן עצה, מוזטו זיין פארלעסליך און געטריי, און קוקן בלויז אויף יענעם'ס וואוילזיין

נקודות:

אויבנאויף זעט אויס פאר א מענטש, אז ער איז ריין פון דעם, ער וועט קיינמאל נישט ארײנרוקן יענעם מיט א שלעכטע עצה. אבער אינ'אמת'ן ווען מען וועט זיך אביסל מתבונן זיין אין דער איידלקייט פון דעם, וועט מען זען אז מען קען זייער שנעל נכשל ווערן דערין. נישט אומזיסט האבן חז"ל מתקן געווען צו קלאפן יעדן טאג 'יעצנו רע'

~

אויב מען לערנט נישט קיין מוסר ספרים, ווערט מען נכשל! אויב אידישקייט פארט פון זיך אליינס 'מצות אנשים מלומדה' – פעלט די יסודות פון אידישקייט! מען האט נישט די יסודות פון 'ישרות' וואס די תורה שטעלט אוועק! און מען ווערט נכשל רעכטס און לינקס מיט 'איסורי דאורייתא'

איינמאל א מענטש נעמט עס מיט אן ערנסטקייט - וועקן זיך אויף זיינע אלע כוחות המחשבה און שיקול הדעת, צו ארײנטראכטן אין דעם מיטן גאנצן היקף און גוט צענעמען אלע צדדים.

אן עצה קען האבן אן השפעה אויף יענעמ'ס גאנצע לעבן

מען וועט פרובירן מסביר צו זיין פארוואס מען דארף נעמען דעם ענין פון געבן אן עצה אזוי ערנסט. מען זאל ארײנטראכטן: "א מענטש קומט און פרעגט מיר אן עצה. וואס ווייסט דען א מענטש וואס עס איז גוט?! **אזויפיל זאכן וואס זעען אויס במושכל ראשון זייער גוט, און שפעטער שטעלט זיך ארויס וואספארא חורבן דאס איז געווען!** קען מען דען וויסן פון אויבנאויף וואס איז גוט און וואס איז שלעכט? שלמה המלך זאגט דאך אין משלי (יד, יב): "**יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי מָוֶת**" - א מענטש מיינט אז דאס איז דער 'דרך הישר' אין לעבן, און שפעטער זעט ער אז דאס איז געווען זיין ערגסטער באשלוס אין לעבן! יענער וויל דאך וויסן וועלכער וועג וועט אים ברענגען אן אייביגע הצלחה, נו, דאס איז דאך זייער שווער צו וויסן! מען דארף דאך גאר גוט דורכטראכטן אלע צדדים און ארויסהאבן די זאך הונדערט פראצענט!".

א קרומע עצה איז אמאל ערגער ווי א קרומער פסק

א שלעכטע עצה קען אסאך מאל זיין פיל מער שעדליך און מסוכן'דיג ווי א טעות אין פסק. ווייל טאמער א דיין מאכט א טעות אין פסק, ער האט צופיל מחמיר געווען אויף יענעם אדער צופיל מקיל געווען, איז עס אן איינמאליגע פרטיות'דיגע זאך. עס איז טאקע זייער א הארבע זאך וואס ער דארף תשובה טון דערויף, אבער דא ענדיגט זיך עס. ווידעראום, **א טעות אין אן עצה, קען אסאך מאל האבן א השפעה אויף יענעמ'ס גאנצע לעבן!** לדוגמא: א מענטש פרעגט איינעם אן עצה אין וועלכע ישיבה ער זאל שיקן זיין בחור - אין דער ישיבה אדער אין דער אנדערער ישיבה?! דארף דער מייעץ פארשטיין, אז ער איז יעצט דן אויפן גאנצן עתיד פון דעם בחור! ווייל טאמער די ישיבה וועט נישט טויגן פאר אים, וועט דער בחור נישט געהעריג אויסשטייגן, און צוליב דעם וועט ער טון א שוואכערן שידוך, ער וועט זיך אוועקשטעלן שוואכער אין לעבן, זיינע קינדער וועט ער געבן א שוואכערן חינוך און אזוי ווייטער - אלעס צוליב די נישט פאסיגע ישיבה וואו ער האט געלערנט אלס בחור, און אין דער אנדערער ישיבה - וועלכע טויג מער פאר דעם בחור - וואלט ער געהאט א גרעסערן תועלת פאר זיין גאנצן לעבן.

א שידוך האט אן השפעה אויף יענעמ'ס גאנצע מציאות

נאך א דוגמא - וועלכע איז שטארק שכיח: א מענטש פרעגט איינעם אן עצה איבער א געוויסן שידוך וואס מען טראגט אים אָן, צי ער זאל עס טון אדער נישט. איז דאך פשוט אז דער מייעץ דארף פארשטיין אז יענעמ'ס גאנצער עתיד איז תלוי אין דעם, אזויפיל זאכן קענען דא שפילן א ראלע אין יענעמ'ס גאנצע לעבן, זיין בני בית, די משפחה וואו ער וועט ארײנקומען, די שטאט וואו ער וועט וואוינען, די געלט שטיצע פון זיין שווער, וכדומה אָן א שיעור זאכן, וואס עס איז אן אחריות צו ענטפערן 'יא'. און פון דער אנדערער זייט, איז פונקט אזוי אן אחריות צו ענטפערן 'ניין', ווייל אפשר איז דער שידוך דאס בעסטע וואס ער קען באקומען און עס וועט זיך נישט מאכן נאכאמאל אזא געלעגנהייט און ער וועט לכבוד דעם מוזן טון א שוואכערן שידוך.

אפילו אן עצה אין ביזנעס איז נישט קיין קלייניקייט

א דריטע דוגמא: א מענטש פרעגט איינעם איבער א געוויסע ביזנעס, צי ער זאל ארײנגיין אין דעם אדער נישט, צי ער זאל טון דעם געוויסן געשעפט אדער נישט. דארף דער מייעץ ארײנטראכטן וואס עס קען אלץ נשתלשל ווערן פון א נישט קיין גוטן געשעפט, אמאל קען יענעמ'ס גאנצע ביזנעס חרוב ווערן און ער וועט בלייבן א בעל חוב א גאנצן לעבן, עס וועט אים שאדטן בגשמיות און ברוחניות, אזוי אויך פארקערט, קען זיין אז דורך דעם געשעפט וועט ער אויפגעראכטן ווערן אויפן לעבן. דאס איז אלעס גשמיות'דיגע דוגמאות, און ווער רעדט נאך טאמער איינער פרעגט אן עצה אין עבודת ה', צי ער זאל גיין מיט דעם מהלך אדער מיט דעם מהלך, צי ער זאל עוסק זיין אין דער עבודה אדער אין יענע עבודה - איז דאך זיכער אז דער מייעץ דארף דאס נעמען זייער ערנסט. ווייל **דאס קען דאך זיכער האבן דירעקטע תוצאות אויף יענעמ'ס גאנצע הצלחה אין עבודת ה' לטב ולמוטב.**

די בעסטע עצה פאר סייעתא דשמיא - נעם עס מיט אן ערנסטקייט

ווען א מענטש כאפט וואספארא אחריות עס איז צו געבן אן עצה פאר א איד, הייבט ער אָן צו פארשטיין אז מען מוז האבן ממש סייעתא דשמיא דערין. נישט אומזיסט האבן חז"ל אוועקגעשטעלט א באזונדערע תפלה פון "ותקננו בעצה טובה מלפניך", ווייל עס איז נישט קיין פשוט'ע זאך. און געווענליך הייבט א מענטש באלד אָן צו זוכן סגולות פאר סייעתא דשמיא, אבער ער דארף וויסן, אז **די ערשטע סגולה פאר סייעתא דשמיא, איז טאקע 'הא גופא', דאס אנצונעמען ערנסט! צו האבן אן אמת'ן און ערנסטן רצון צו העלפן א צווייטן איד** מיט א ריכטיגע עצה פאר זיין טובה! אט דאס וואס ער האט אויפגעכאפט די ערנסטקייט וויאזוי מען דארף צוגיין צו געבן אן עצה פאר א איד - דאס וועט אים זיין די גרעסטע סגולה אויף סייעתא דשמיא! זעלבסט פארשטענדליך אז ווען א מענטש נעמט ערנסט דעם ענין פון עצה - איז ער מתפלל דערויף מיט א לב נשבר! און איינמאל מען האט מתפלל געווען דערויף מעומק הלב, דארף מען האבן בטחון אז דער אויבערשטער וועט זיכער העלפן און צושיקן די ריכטיגע עצה.

נישט געענטפערט בעפאר ער האט מתפלל געווען

מען פארציילט א מעשה אויף איינעם פון די 'בעלי מוסר', אז א תלמיד האט אים אמאל געפרעגט אן עצה, האט אים דער רבי געזאגט: "קום צוריק מארגן אינדערפרי!". אויפצומארגנס ווען ער איז געקומען און גענומען דעם רבי'נס עצה, האט דער תלמיד געפרעגט: "פארוואס האט דאס מיר דער רבי נישט געקענט נעכטן ענטפערן?!". האט ער אים געענטפערט: "**איך האב געוואלט קודם דאווענען א 'מעריב' און ערנסט בעטן 'ותקננו בעצה טובה מלפניך', אז איך זאל דיר קענען געבן די ריכטיגע עצה!**". דאס איז די ערשטע זאך - נאך איידער מען ארבעט צו מיינען ריין יענעמ'ס טובה - קודם כל דאס צו נעמען זייער ערנסט.

ב.

יעצנו רע: ווי לייכט קען מען ארײנפאלן אין 'לפני עור'

על אמרך לא חטאתי - מען מיינט אז מען איז ריין פון נגיעות

נאכדעם וואס א מענטש קוקט אויפן ענין פון 'עצה' מיט אן ערנסטקייט, דארף ער ארבעטן אויפן ענין וואס דער מסילת ישרים רעדט ארום, אז ער זאל אוועקנעמען אלע זיינע נגיעות, און געבן יענעם א גוטע עצה וואס איז אמת'דיג יענעמ'ס טובה. אויבנאויף זעט אויס פאר א מענטש, אז ער איז ריין פון דעם, ער וועט קיינמאל נישט ארײנרוקן יענעם מיט א שלעכטע עצה. אבער אינ'אמת'ן ווען מען וועט זיך אביסל מתבונן זיין אין דער איידלקייט פון דעם, וועט מען זען אז מען קען זייער שנעל נכשל ווערן דערין. נישט אומזיסט האבן חז"ל מתקן געווען צו קלאפן יעדן טאג 'יעצנו רע' - מען האט געגעבן יענעם א שלעכטע עצה, ווייל עס איז זייער מצוי דורכצופאלן מיט דעם.

מחשבות בעצה - צורעדן צו א שידוך וואס איז נישט יענעמ'ס טובה

מען וועט אנכאפן א משל: א רב אין א בית המדרש באקומט א טעלעפאן קאלל פון איינע פון די אנגעזעענע מתפללים ביי אים אין בית המדרש. יענער האט אין זיין קאפ אזא קלארקייט: "איך בין דעם רב'ס א מענטש, דער רב דארף מיר שטיין צו דער האנט ווען אימער איך דארף האבן עפעס א רבנ'ישע סערוויס!". און היות אז דער רב איז דאך א 'בעל השפעה', ער האט דאך אן איינפלוס אויף מענטשן - קלינגט ער אָן דעם רב: "מען רעדט מיר יעצט א שידוך דעם און דעם בחור, און איך וויל דעם שידוך גאר שטארק. דעריבער וויל איך בעטן דעם רב, צו רעדן צום טאטן פון דעם בחור - וועלכער איז אויך אן אנהענגער פונעם רב - און אים צורעדן צו טון

פרק י"א

אַךְ זֹאת הִיא חוֹבַת הָאָדָם הַיָּשָׁר, כַּאֲשֶׁר יָבוֹא אִישׁ לְהִתְיָעֵץ בּוֹ יְיָעֲצֵהוּ הָעֵצָה שֶׁהָיָה הוּא נוֹטֵל לְעַצְמוֹ מַמָּשׁ, מִבְּלִי שֶׁיַּשְׁקִיף בָּהּ אֶלָּא לְטוֹבָתוֹ שֶׁל הַמִּתְיָעֵץ, לֹא לְשׁוּם תַּכְלִית אַחֵר

דעם שידוך!". טאמער דער רב האט נישט בכלל ארײנגעקלערט צי דאס איז דער טובה פונעם בחור אדער נישט, האט ער נישט קיין שום פראבלעם דערמיט, פארקערט, ער האלט נאך אז ער האט א מצוה פון גמילת חסד - אז ער העלפט ארויס א איד צו שטאנד צו ברענגען א שידוך. ער הייבט אויף א טעלעפאן און זאגט יענעם אן עצה זיך צו משדך זיין מיט דעם איד. עס איז דאך א הימל געשריי: ווי קענסטו זאגן אן עצה - אין דער צייט וואס דו ווייסט בכלל נישט צי דאס איז טאקע א טובה פאר דעם בחור אדער נישט?! אפשר איז דער צוזאמשטעל אינגאנצן נישט פאסיג פאר אים - מצד די משפחה אדער מצד דעם קרן?! און **אפילו אויב עס וועט זיך ארויסשטעלן אז עס איז נישט אזוי שלעכט, אבער אפשר קען אזא פיינער בחור באקומען עפעס בעסערס?! קומט דאך אויס אז דו האסט יענעם געגעבן א שלעכטע עצה!** דו האסט בכלל נישט געמיינט 'לטובתו'! ווען דו מיינסט בלויז זיין טובה, וואלסטו נישט

אזוי שנעל אויפגעהויבן א טעלעפאן און געגעבן יענעם אן עצה צו טון דעם שידוך!

דורכגעפאלן מיט א דאורייתא'דיגן 'וְלִפְנֵי עִוֵּר'

אין נאך ערגער איז ווען מען ווייסט מיט א קלארקייט אז יענער קען טון א בעסערן שידוך - און דאך רעדט מען אים צו דערצו! ער ווייסט קלאר אז ווען עס וואלט געווען זיין אייגענעם זון, וואלט ער אים זיכער נישט צוגערעדט צו דעם שידוך! נאר וואס?! ער שפירט אז דאס איז זיין 'דזשאב'... ער דארף צופרידן שטעלן זיינע קליענטן... דעריבער בויעט ער זיך אויס אן הוראת היתר. אינ'אמת'ן איז נישטא קיין שום היתר דערויף! ווען מען גיבט אן עצה פאר א מענטש מעג מען נאר אינזין האבן יענעמ'ס טובה! דו טארסט נישט האבן קיין שום זייטיגע כונה! **דער 'גמילות חסד' וואס דו טוסט דא מיטן איד וואס בעט דיר די טובה - איז קעגן די תורה! די תורה זאגט אז ווען דו גיבסט אן עצה דארפסטו אינזין האבן בלויז וועמען דו ביסט מייעץ!** דו נוצט אויס דעם תמימות פון דעם בחור'ל וועלכער פאלגט דיר מיט בלינדע אויגן, פאר די אינטערעסן פונעם איד וואס בעט דיר א טובה! דאס איז א מורא'דיגע עולה! דאס איז אן איסור גמור פון 'וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל' און מען טאר נישט נכשל ווערן אין דעם! און טאמער דער בחור'ל אדער זיין טאטע וועט אליינס קומען פרעגן צי ער זאל טון דעם שידוך וואס מען רעדט אים מיט דעם בעל הבית, זאלסטו דעמאלט דורכטון מיט אן אמת, צי עס איז דעם בחור'ס טובה אדער נישט, און טאמער דו איבערצייגסט זיך, אז עס איז נישט אינגאנצן לטובתו - טארסטו אים נישט צו רעדן דערצו! אויב דו ווילסט כאטש נישט טון קעגן די אינטערעסן פון דיינ'ס א נאנטן מענטש, מעגסטו טון ווי דער מסילת ישרים זאגט: דריי זיך ארויס! גיב אים בכלל נישט קיין עצה!

אין אדם שומע לי ומפסיד - ער ווערט רעספעקטירט ביי אלעמען

אן אמת'ער ערליכער איד למהדרין - גייט נאך ווייטער, נישט נאר ער עצה'ט אים נישט צו טון דעם שידוך, נאר ער זאגט גאר פארן בחור דעם ריינעם אמת: "דער שידוך איז נישט געאייגנט פאר דיר! דו קענסט טרעפן בעסער'ס!". ער זוכט זיך נישט ארויסצודרייען פון ענטפערן - צוליב חשבונות אז ער וועט פארלירן זיינס א מתפלל, ווייל אז יענער פרעגט אן עצה, איז א מצוה אים צו געבן אן עצה וואס וועט אים זיין א ריכטיגע טובה. און אינ'אמת'ן איז עס ניטאמאל דומה צום פאל וואס דער מסילת ישרים רעדט, אז יענעמ'ס טובה איז מיין שלעכטס. ווייל טאמער א רב מיינט אז מיט אזא אמת'ע הנהגה וועט ער דערלייגן, זאל ער וויסן אז עס איז פונקט פארקערט, ער וועט נאר פארדינען! ער וועט ווערן געשעצט און רעספעקטירט ביי די גאנצע קהלה! **מען וועט וויסן אז מען האט דא צו טון מיט אן ערליכן איד וואס טוט נאר וואס די תורה הייסט טון! ער וועט באקומען א נאמען פון אן 'איש אמת' וואס איז נישט נושא פנים פאר קיינעם! דאס וועט ברענגען אז יעדער איינער זאל זיך רעכענען מיט זיינס א ווארט!** אודאי איז נישט דאס די סיבה פארוואס ער דארף עס טון, אבער למעשה איז עס 'אוכל פירותיהם בעולם הזה'.

מען טאר נישט איבעררעדן דעם גוטן בחור צו בלייבן אין דער ישיבה

א צווייטע דוגמא: אסאך מאל מאכט זיך, אז דער בעסטער בחור פון דער ישיבה וויל ארויסגיין לערנען אין אן אנדערע ישיבה. דער ראש ישיבה וויל נישט פארלירן אזא גוטער בחור, עס גיבט דאך אים אזויפיל צו אין ישיבה. דעריבער פרובירט ער צו צורעדן דעם בחור צו בלייבן אין דער ישיבה. ער זאגט אים צו גאלדענע גליקן, אז דא וועט ער האבן אסאך א בעסערן תכלית ווי אין דער אנדערער ישיבה וכדומה, אלעס כדי אים צו משכנע זיין צו פארבלייבן אין דער ישיבה. עס איז ממש א פלא: ווי האסטו א רעכט צו זאגן פאר א בחור אז ער זאל בלייבן אין דער ישיבה, אין דער צייט וואס דער תועלת פונעם בחור איז, אז ער זאל גיין אין א צווייטע ישיבה?! דו האסט נישט קיין שום רעכט שבעולם אים צו איבעררעדן! בסך הכל, מעגסטו זאגן פאר דעם בחור: "הער מיר אויס, איך בין דיר נישט מייעץ דא צו בלייבן און איך זאג נישט אז דאס איז דיין טובה, פארקערט, דיין טובה איז טאקע צו גיין אין אן אנדערע ישיבה, אבער איך וויל דיר בעטן א גמילות חסד און א טובה, אז דו זאלסט דא בלייבן פאר אונזערט וועגן! די ישיבה וועט האבן א טובה דערפון!". דאס איז נישט קיין שום פראבלעם צו זאגן, און דאס איז אויך נאר אויב די בקשה וועט נישט צווינגען דעם בחור, ער זאל נאך קענען האבן זיין אייגענעם 'שיקול הדעת' נאך אזא בקשה. אבער צו געבן אן עצה און יענעם איינרעדן אז עס איז אים בעסער צו זיין אין דער ישיבה - איז ממש אן איסור דאורייתא!

מען נארט זיך אליינס מיט אזויגערופענע היתרים און פשט'לעך

דער יצר הרע האט נישט מורא פאר קיינעם אפילו פון אונז היימישע אידן, **ער שטעלט צו ספעציעלע היימישע יצר הרע'ס!** ווי למשל ביי דעם משל קומט אפיר אזא לומד'ישער יצר הרע, און מען זאגט פשעט'לעך; "עה, מען קען נישט ממש זאגן אז עס איז נישט 'לטובתו' פונעם בחור דא צו בלייבן! למעשה, האט דאך די ישיבה דא געוויסע מעלות מער ווי יענע ישיבה וואו ער וויל גיין! און למעשה איז דא אמאל בחורים וואס זענען מער מצליח אין א שוואכערע ישיבה, נו, אפשר איז ער פון די בחורים? און אפשר אין זכות וואס ער טוט א חסד מיט דער ישיבה, וועט דאס אים ברענגען נאך אסאך א גרעסערע הצלחה - ווי יענע ישיבה? און אפשר דארט וועט אים שאדטן געוויסע בחורים וואס לערנען דארט?", און אזוי בויעט מען א שטאק אויף א שטאק, ביז מען איז מחליט אז עס איז בכלל נישט קיין עבירה, און אזוי גיבט ער יענעם אן עצה וועלכע איז בפירוש נישט לטובתו.

ער ווייסט אלע הלכות - אבער ער איז עובר בשאט נפש

אלעס גייט צוריק צום אלטן יסוד: אויב מען לערנט נישט קיין מוסר ספרים, ווערט מען נכשל! **אויב אידישקייט פארט פון זיך אליינס 'מצות אנשים מלומדה' - קען מען זיין א גרויסער תלמיד חכם און א 'כלי קודש', אבער עס פעלט די יסודות פון אידישקייט! מען האט נישט די יסודות פון 'ישרות' וואס די תורה שטעלט אוועק פאר א איד!** און מען ווערט נכשל רעכטס און לינקס מיט 'דאורייתא'ס' - נישט וואוסנדיג אפילו אז מען איז עובר אויף אן עבירה! פארקערט, עס איז נאך אנגעטון מיט אן 'איצטלא דרבנן' פון 'אויפטון פאר אידן און פאר אידישקייט'. דעריבער דארף מען נאך אלס בחור לערנען מוסר ספרים און אוועקשטעלן ריכטיג די השקפה, און כסדר דארף מען האבן א שיעור אין מוסר און האלטן קאפ אויף וואס מען טוט, נישטערן כסדר וואס עס איז די ריינע דעת תורה און השקפת התורה אויף יעדע זאך, און אזוי זאל מען זיך פירן.

ג.

עצת זקנים: די טיפע עצות פון צדיקים פארמאגן טיפע כוחות

פון א גוטער איד באקומען א גוטע עצה

מענין לענין: עס איז זייער מומלץ אז ווען א מענטש נויטיגט זיך אין אן עצה, זאל ער גיין פרעגן א גרויסן מענטש, צי א צדיק צי א גדול בתורה.

די הערלאַוואַניע פון צדיקים צו אראפשלעפן אן עצה פון די העכערע עולמות

ביי תלמידי בעל שם טוב איז דער ענין פון געבן עצות געווען ממש א העכערע עבודה. אין ספרים שטייט, אז 'עצות' קומט פון א הויכער מקום - פונעם זעלבן פלאץ פון וואו נבואה קומט. ווייל כדי צו קענען יענעם געבן די ריכטיגע עצה - וואס זאל אים זיין א טובה באמת לאמיתו - דארף מען האבן כמעט די מדרגה פון נבואה; ווי מען זעט אז בזמן הבית פלעגט מען פרעגן עצות פונעם אורים ותומים און פון די נביאים. ווייל צו געבן א ריכטיגע עצה וואס די עצה זאל טאקע מצליח זיין, דארף מען דערלאנגען צו גאר א הויכן מקום.

דעריבער האבן זיך טאקע צדיקים אסאך מאל זייער געמוטשעט צו געבן אן עצה פאר א איד, זיי האבן געקענט הארעווען און זיך פלאגן זייער לאנג, ביז זיי האבן עומד געווען דערויף. ווייל עס איז נישט קיין לייכטע עבודה צו געבן יענעם א ריכטיגע עצה, עס איז כמעט ווי אן ענין פון א רוח הקודש'דיגע עבודה און עס קומט נישט אָן אזוי גרינג.

די העכערע סארט עצות הערן זיך מאדנע ביי פשוט'ע מענטשן

די סארט עצות וואס צדיקים זענען ממשיך מיט רוח הקודש, דאס זענען ממש העכערע סארט עצות. אזוי ווייט, אז אסאך מאל האבן די עצות אויסגעזען זייער מאדנע, ממש פארקערט ווי מען האט פארשטאנען מיטן לאגישן שכל. אבער וויבאלד עס איז ארויסגעקומען פונעם מויל פון א צדיק - וואס ער האט דאס אראפגעברענגט פון גאר א הויכן פלאץ - דעריבער, האט מען געזען דערביי אויסטערלישע הצלחות למעלה מדרך הטבע! **דער וואס האט געהאט אמונה אינעם צדיק און אים געפאלגט - כאטש ער האט נישט פארשטאנען וואס האט איינס מיטן צווייטן - האט ער מצליח געווען מיט א באזונדערע הצלחה, א רוח הקודש'דיגע הצלחה**; ווי עס איז באקאנט גאר אסאך אזעלכע מעשיות פון תלמידי בעש"ט.

צו פאלגן א צדיק'ס עצות מוז מען האבן א געוואלדיגע אמונה פשוטה

דער הייליגער ראזוואדאווער רב זצ"ל האט געזאגט: "איך קען געבן אזעלכע עצות ווי דער קאזניצער מגיד, אבער וואס קומט ארויס דערפון?! אז איך גיב עצות און מענטשן פאלגן מיר נישט!". האט זיין זון דער אלטער סטיטשינער רב זצ"ל געזאגט: "דער טאטע פלעגט געבן אזעלכע מאדנע עצות, עס איז בכלל נישט געווען גרינג אים צו

>>> המשך בעמוד הבא

נקודות:

ביי תלמידי בעל שם טוב איז דער ענין פון געבן עצות געווען ממש א העכערע עבודה. אין ספרים שטייט, אז 'עצות' קומט פון א הויכער מקום – פונעם זעלבן פלאץ פון וואו נבואה קומט. ווייל כדי צו קענען יענעם געבן די ריכטיגע עצה – וואס זאל אים זיין א טובה באמת לאמיתו – דארף מען האבן כמעט די מדרגה פון נבואה

~

אין דער וועלט פון 'גדולים' האט מען געזען א באזונדערע יגיעה ווען מען האט זיי געפרעגט אן עצה. על פי רוב זענען זייערע עצות געווען מער מסתבר'דיג און לאגיש – דאך האבן זיי אויך גענוצט איידעלערע כוחות אויף צו געבן אן עצה

דרכי הצדיקים

כ"ק מרן רבינו זצוקללה"ה – יו"ד ט' חשון
מלוקט מתוך סעודות הילולא במשך השנים

סיפורי קודש בדרכם של רבותינו הק' זי"ע

- אחד מן הדברים שראינו תמיד אצל כ"ק מרן רבינו זי"ע היה היותו אוהבן ולבן של ישראל, ומיצר בצערן ומשתתף עמהם בכאבם, ותמיד התאמץ בכל כוחו לפעול ישועות ולהמשיך רחמים על בני ישראל. וכל אחד מחסידיו היה נושא על לוח לבו הטהור באהבה עזה הם ומשפחתם, והיה מתעניין אצל כל אחד על ענייניו וצרכיו, ואם היה אחד שרוי בצער ח"ו היה רבינו מרגיש זאת כצערו הפרטי ממש. זכורני שכאשר זכיתי לשמש אותו בביתו אחר ההתקף הלב שעבר עליו ר"ל, התבטא כי כל התרופות שהוא לוקח מחמת המחלה גוזלים ממנו את ישוב הדעת, והתחיל למנות כמה וכמה שמות של אנשים הזקוקים לישועה בשמם ושם אמם, ואמר לי 'הרי אני צריך לכוין עליהם ולזכרם לטובה', וזה היה עיקר מה שהפריע לו בכל המצב הקשה שעבר עליו שאינו יכול להעלות על לבו תמיד שמות המקושרים אליו המצפים לישועה.

- מרגלא בפומיה של רבינו, כי האמונה של האדם, היא הכלי לקבל את כל ההשפעות טובות, ואילו בלי אמונה אין שום צדיק יכול לפעול ישועה בעבורו.

- מעשה אירע באחד ממתפללי בית מדרשו של רבינו [הלה לא היה חסיד סטיטשין, רק היה דר בשכנות], שהיה ל"ע חשוך בנים, וכבר עברו עליו שנים רבות מאז נישואיו ועדיין לא נפקד בזש"ק. אחר תקופה שהתפלל בביהמ"ד של רבינו, נכנס פעם אחת עם 'קוויטל' לרבינו להזכיר עצמו לדבר ישועה ורחמים. שאל אותו רבינו כמה שנים כבר עברו מאז נישואיו, ענה האיש כי כבר עברו למעלה מעשרים שנה. אמר לו רבינו כי אל לו להתייאש מן הרחמים, שהרי הוא עצמו נושע בבתו היחידה הרבנית מרת חנה'לע ע"ה אחר למעלה מעשרים שנה מנישואיו. ושאל אותו רבינו אם הוא מאמין שעדיין יכול השי"ת להושיעו, וענה הן, ואז ברכו רבינו בפקודת ישועה ורחמים. אחר תקופת זמן נושע הלה בבן זכר באופן מופלא, והיה רבינו הסנדק בברית המילה. ואמר רבינו על כך כי אין זה כלל ה'מופת' שלו, אלא הנס אירע בזכות אמונתו האיתנה של יהודי זה.

- פעם אחת אירע, אשר אשתו של אחד מאנשי שלומו, קיבלה ל"ע התקף של מחלת ה'נערווין' (חולי העצבים) באמצע ליל הסדר, והמצב היה בלתי נסבל. הלך בעלה באמצע עריכת הסדר לביתו של רבינו ותינה לפניו צרתו, נתן לו רבינו קצת משיירי הד' כוסות שלו לתת בפיה, חזר החסיד לביתו ונתן את היין בפיה ותיכף ומיד שקטה ונרגעה ושבה רוחה אליה, ויהי לפלא.

- לפעמים היה רבינו מייעץ דברים שנראו בעין בשר חסרי הגיון והיפך מדרך הטבע, ובכל זאת מי שהיה מציית אליו לא הפסיד, ואנשים ראו ישועות מופלאות ע"י עצותיו.

לאבי מורי ז"ל אירע פעם שהיה לו איזה משפט בענייני מסחרו, והזכיר את עצמו אצל רבינו לטובה ולברכה, ובתוך דבריו הזכיר כי צריך הוא לשכור עורך דין, אמר לו רבינו: "למה אתה צריך עורך דין? זה טוב גם כך". ולפי שלא הורה לו רבינו בפירוש שלא ישכור עורך דין רק אמר לו בלשון תימה למה הוא צריך, לכן שכר לעצמו עורך דין טוב, משום שהיה נראה לו כדבר שהוא לגמרי חוסר הגיון, לגשת למשפט ללא עורך דין.

אבל בהגיעו ביום המיועד לבית המשפט, ראה אבי כי העורך דין התאחר בדרכו. ניגש אבי אל השופט וביקש ממנו שלא יתחילו במשפטו עד שהעורך דין יגיע, אבל השופט לא הסכים להמתין ומיד התחיל במשפטו, וערכו את כל הטענות לכאן ולכאן, וכל הזמן ניסה אבי לומר כי אין הוא יודע מה לענות, כי אין לו העורך דין. אבל השופט הגיב כמה פעמים ואמר לו "למה אתה צריך עורך דין? זה טוב גם כך" [כדברי רבינו ממש], ואכן למעשה ניצח אבי בכל המשפט בלי שיצטרך כלל אל העורך דין, ויהי לפלא.

- הרה"ח רבי לייבוש מענדלאוויטש ז"ל הסתבך פעם אחת בענין מסחרו וביקש מרבינו ברכה על זה, ורבינו בירכו באמרו: "אל תירא מפחד פתאום", והוא אכן ניצל מכל הצרה. תקופה מה אחר כך הסתבך אחד מחבריו של ר' לייבוש ג"כ באותו צרה ממש, שלח אותו ר' לייבוש אל רבינו, וגם אליו אמר רבינו כהאי לישנא: "אל תירא מפחד פתאום", אמר ר' לייבוש לידידו: "אויב ער האט אייך געזאגט אל תירא מפחד פתאום, האט איר זיך נישט וואס צו זארגען" (אם הוא אמר לך "אל תירא מפחד פתאום", אין לכם מה לדאוג), וכך הוה.

- פעם אחת בליל יו"ט שני של חג הסוכות, התחיל רבינו פתאום לשוחח עם משמשו בקודש הרה"ח ר' יהושע העשיל מאנדל שליט"א אודות החסיד ר' שמואל פעפער ז"ל [מלאנדאן יצ"ו], באומרו כי הנה יש מדובר בפוסקים אם מותר לסלסל הפיאות בשבת, והוסיף רבינו שראה איך ר' שמואל פעפער שהוא "חסידישער איד" מסלסל את פיאותיו בשבת, התפלא ר' העשיל עד מאד, מה זאת שרבינו נזכר בדבר זה כעת? ומה זה נוגע עכשיו פתאום? ומה לו לדרוש במנהגיו של ר' שמואל?

כשסח ר' העשיל את תמיהתו לפני חותנו הרה"ח הישיש ר' יוסף [יאָשֶׁע] ליפשיץ ז"ל, והוא היה בקי בשותא דרבנן, מאחר שעוד זכה לשמש אצל כ"ק רבינו הזקן זי"ע, והיה 'מבין' על דרכי רבותינו הק'. מיד הגיב ר' יאשע ואמר: 'וכי אינך מבין? רבינו רצה עכשיו להזכיר את ר' שמואל לטובה, ותו לא מידי'! ואכן אחר יו"ט נודע כי באותו זמן בלאנדאן עבר ר' שמואל 'התקף לב' ר"ל, והתברר כי רבינו הרגיש כי הוא צריך לרחמים, ובדברו אודותיו העלה זכרונו לטובה.

<<< המשך מעמ' הקודם

פאלגן!". דאס הייסט, מען האט געמוזט האבן א געוואלדיגע 'אמונה פשוטה' צו פאלגן די עצות, ווייל מיטן פשוט'ן שכל האט דאס ממש נישט געקלעבט איינס מיטן אנדערן. פון וואו קומט דאס אזא זאך אז מען גיבט יענעם אן עצה 'היפוך השכל'?! פון רוח הקודש! דאס איז א העכערער רוח הקודש'דיגער כח, וואס מען קען דאס נישט מסביר זיין. דעריבער איז דאס געווען פון די גרויסע עבודות ביי די גרויסע צדיקים בעלי רוח הקודש.

א גדול'ס אן עצה קומט פון א טיפע געפיל

אפילו אין דער וועלט פון 'גדולים' האט מען געזען א באזונדערע יגיעה ווען מען האט זיי געפרעגט אן עצה. על פי רוב זענען זייערע עצות געווען מער מסתבר'דיג און לאגיש - דאך האבן זיי אויך גענוצט איידעלערע כוחות אויף צו געבן אן עצה. **זיי האבן נישט בלויז דורכגעטראכט די זאך מיטן פשוט'ן שכל ווי א בעל הבית טראכט, נאר זיי האבן גענוצט גאר איידעלע הרגשים בנפש צו שפירן און אויפכאפן וואספארא עצה יענעם צו זאגן.** דאס זענען באזונדערע כללים וואס מנהיגים האבן, וואס זיי האבן א געוויסן הרגש צו שפירן וועלכע עצה איז די ריכטיגע עצה פאר יענעם - וואס אסאך מאל איז עס אויך געווען אינגאנצן אנדערש ווי א פשוט'ער 'דעת בעל הבית' וואלט גע'עצה'ט.

די אנשטרענגונג פונעם גדול צו צוטרעפן דער ריכטיגער עצה

מען האט אמאל געפרעגט דעם חזון איש אן עצה אויף א געוויסע סארט סיטואציע. האט ער געפרעגט: "עס איז ממש שוין נוגע?", האט מען אים געזאגט: "ניין! עס איז נאכנישט ממש נוגע, נאר מען וויל וויסן אויף שפעטער - טאמער עס וועט זיך מאכן אזא סארט מצב!". האט דער חזון איש געזאגט: "עטץ ווייסט וויפיל יגיעה און כוחות איך לייג אוועק ווען איך דארף געבן אן עצה? טאמער איז עס נישט יעצט נוגע - צו וואס דארף מען פרעגן? טאמער עס וועט נוגע זיין וועט מען מיר דעמאלט פרעגן!". דער פשט איז, אז **דער 'גדול' פלאגט זיך און שטרענגט זיך אָן אויפצוכאפן עפעס אן איידעלע 'נטיה בלב' וואס ער שפירט אז עס ציהט אים מער צו דער זייט,** וואס מען קען דאס נישט מסביר זיין געהעריג, עס האט פארשידענע כללים וואס די 'בעלי עצה' ווייסן וויאזוי מען גיבט די ריכטיגע עצה. דעריבער איז דאס זייער שווער און עס שאקלט זיך נישט ארויס פון ארבל.

אז מען פרעגט דעת תורה - פירט מען זיך תורה'דיג און דערהויבן

על כל פנים די עצה וואס מען פרעגט פון אן אדם גדול איז זייער מסוגל אז עס זאל העלפן און ווירקן אויף דאס וואס מען דארף. אבער מען דארף טאקע וויסן אז אויב מען האט געפרעגט דעם צדיק אדער דעם גדול איז עס נישט קיין הבטחה! עס מיינט נישט צו זאגן, אז טאמער מען טוט די עצה איז 'הונדערט פראצענט' אז ער וועט מצליח זיין אין דעם היניזיכט, עס קען גאר זיין אז מען וועט נישט מצליח זיין. אבער מען דארף וויסן אז אזוי האט דער אויבערשטער געוואלט און מען האט געטון די ריכטיגע זאך, ווייל מען איז געגאנגען מיט דעת תורה, אבער על פי רוב וועט מען טאקע זען די הצלחה בפועל ממש.

ישר 718.484.2189

מערכת השיעורים
בארה"ב: **718.536.2347**
בארה"ק: **072-3323310**

כל הזכויות שמורות
למכון תולדות יהודה סטיטשין
אין להעתיק שום חלק מגליון זה בלי רשות המערכת

לקבל הגליון מדי שבוע במייל,
לסדר מוקד הפצה, ולתרומות:
gilyondoeihu@gmail.com - Tel. 718.438.0032 #3